

LUNDS
UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR PSYKOLOGI

Kan du tänka större?

**En undersökning av hur abstrakt tänkande påverkar
miljövänliga beteendeintentioner**

Författare: Love Jansson & August Lindberg
Institutionen för psykologi, Lunds Universitet
Kandidatuppsats i psykologi HT18
Handledare: Fredrik Björklund

Abstract

Climate change is a threat to society and to reduce it, humans have to change their behavior to become more environmentally friendly. According to Construal Level Theory (Trope & Liberman, 2010), an abstract mindset increases the accessibility to abstractly represented concepts, such as values and behavioral norms. It is therefore possible that abstract thinking leads to more environmentally friendly behavioral intentions, at least for those who holds values and norms that prescribe sustainable behavior. The current study investigates whether abstract thinking can increase the inclination to act more environmentally friendly, and if the inclination is moderated by degree of pro-environmental identity. We employ a 2(Abstractive thinking: high vs low) x 2(Pro-environmental identity: strong vs weak) experimental design, where abstract thinking is manipulated. The results confirm that those in a more abstract mindset were more inclined to perform environmentally friendly behaviors compared to those in a more concrete mindset. Contrary to the prediction, abstraction did not interact with pro-environmental identity. The effect of construal level on behavioral intentions was small, and a discussion on potentially more effective methods of changing environmentally friendly behavior is included.

Key words: construal, abstract, climate change, behavioral intention, environmental identity

Sammanfattning

Miljöhot är en stor utmaning som samhället står inför och för att förminska miljöhoten krävs bland annat att människor förändrar sitt beteende till att bli mer miljövänligt. Enligt Construal Level Theory (Trope & Liberman, 2010) leder ett abstrakt mindset till högre tillgång av abstrakt representerade koncept, såsom värderingar och beteendenormer. Det är därför möjligt att abstrakt tänkande kan leda till mer miljövänliga beteendeintentioner, i alla fall för de som har värderingar och normer som föreskriver miljövänligt beteende. Den här studien undersöker om abstrakt tänkande kan leda till mer miljövänliga beteendeintentioner, och om det modereras av att identifiera sig mer med miljön. Vi använde en 2(Abstraktionsnivå: hög vs låg) x 2(Miljöidentitet: stark vs svag) experimentell design, där abstraktionsnivå manipulerades. Resultatet bekräftade att de som tänkte mer abstrakt var mer benägna att utföra miljövänliga beteenden, jämfört med de som tänkte mer konkret. I kontrast till prediktionen interagerade inte abstrakt tänkande med miljöidentitet. Effekten av abstrakt tänkande på miljövänliga beteendeintentioner var dock svag, och därför diskuteras andra potentiellt mer effektiva metoder för att förändra miljövänligt beteende.

Nyckelord: construal, abstrakt, klimatförändring, beteendeintentioner, miljöidentitet

Inledning

Samhället står inför klimatförändringar som resultat av mänsklig aktivitet (Intergovernmental Panel on Climate Change [IPCC], 2014). För att förhindra ökningen av klimatförändringar krävs storskaliga samhällsförändringar, men även att enskilda individer utför miljövänliga beteenden (IPCC, 2014). Dock beter sig inte människor så miljövänligt som de skulle vilja (Moser, 2016). Frågan är om en förändring i individers tankesätt kan påverka miljövänligt beteende.

De största effekterna av miljöhot har en påverkan långt i framtiden och kommer att påverka framtida generationer. Miljön är också något som berör alla människor och är inte enbart ett problem bara för en individ här och nu (IPCC, 2014). Enligt Spence, Poortinga och Pidgeon (2012) kan människors obenägenhet till miljövänligt beteende ha att göra med att miljöhot ses som psykologiskt avlägsna. Det har också stöttats av studier som visat att miljövänliga val kräver prioriteringar av mer avlägsna mål (Spence & Pidgeon, 2010; Spence et. al., 2011). Människan är dock kapabel till att ta in information som inte ligger direkt i dess närhet, tänka på abstrakta koncept som exempelvis framtiden och kan sätta upp hypotetiska mål (Sacchi, Riva & Aceto 2016). Vi är därför i den här studien intresserade av att undersöka om en skillnad i abstrakt tänkande kan påverka människors miljöbeteenden.

Psykologisk distans

Förmågan att tänka på saker utanför vad som upplevs här och nu grundar sig i människors möjlighet att överbrygga psykologisk distans. Psykologisk distans är en individs mentala avstånd från något, till exempel en annan individ eller en händelse, och kan enligt Trope och Liberman (2010) delas upp i fyra olika dimensioner - temporal, fysisk, social och hypotetisk. En distans räknas alltid med utgångspunkt hos den enskilda individen här och nu. Exempelvis hänvisar temporal distans till avstånd i tid. Ett koncept eller en händelse som ligger längre från en individ i framtid eller dåtid kommer konstrueras som mer psykologiskt avlägset av individen. Samma sak gäller med de andra distanserna. Ju längre ifrån individen är en fysisk plats eller ett socialt sammanhang, desto mer avlägset konstruerar individen den platsen eller händelsen. Det här påverkas också av hur hypotetiskt (osäkert) en individ upplever sannolikheten för att en händelse ska ske.

Psykologiska avstånd påverkar också varandra. Genom att till exempel manipulera hur långt bort i tid en individ tror att den kommer att träffa en viss individ (temporal distans),

desto mer upplever individen att den skiljer sig från individen socialt (social distans) (Trope & Liberman, 2010).

Construal level theory

För att överbrygga psykologisk distans krävs det att människor kan skapa mentala föreställningar (construals) om sådant som ligger avlägset från individen, enligt en teori som heter construal level theory (CLT) (Trope & Liberman, 2010). Ju mer avlägset ett koncept ligger från en individ, desto högre nivå kommer den mentala föreställningen att ha. Ta till exempel handlingen att kratta löv. En individ som utför det i stunden har kontextuell information i stunden, exempelvis vilken temperatur det är ute, hur mycket löv som ligger på marken, hur trött individen är och vad denne åt till lunch. Denna individ som krattar löv behöver inte konstruera någon representation av hur det är att kratta löv, eftersom den har tillgång till den situationsbaserade information som direkt visar för individen hur det är att kratta löv. Men om samma individ funderar på att kratta löv nästa vecka finns inte tillgång till samma information. Den kommer inte att veta vilken temperatur det är eller hur mycket löv som behöver krattas. Individen behöver därför konstruera en version av att kratta löv som tar hänsyn till mycket bredare information, till exempel att löv generellt krattas på hösten och då är det oftast lite kallare, eller hur mycket löv som generellt brukar falla från träd på en vecka. Om individen dessutom funderar på att kratta löv långt in i framtiden, säg tio år, behöver den ta hänsyn till ännu bredare information, till exempel sin egen ålder, det generella klimatet och hur många träd som kommer ha vuxit eller fallit, när den skapar sin mentala föreställning av upplevelsen att kratta löv. Därför kommer koncept som är psykologiskt avlägsna bli representerade i mer generella och abstrakta termer, och då också skapa en abstrakt construal level (Trope & Liberman, 2010).

En abstraktare construal level har sedan i sin tur visat sig vara relaterat till att en individ tänker och betar sig mer i enlighet med sina högre och mer generella värderingar, till exempel värdering av universalism, vilket inkluderar att skydda allas lika värde och att bry sig om miljön (Eyal, T., Sagristano, M., Trope, Y., Liberman, N. & Chaiken, S., 2009; Torelli & Kaikati, 2009). Därför borde det finnas en koppling mellan construal level och miljövänlighet. Många studier har lagt fokus på en indirekt koppling till construal level genom att undersöka hur psykologisk distans är kopplat till miljövänlighet, och har visat på en relation däremellan på olika sätt.

Tidigare forskning

Psykologisk distans och köpintentioner

Studier som manipulerar psykologisk distans har funnit att det kan leda till ökade preferenser för miljövänliga köpalternativ. En av dessa studier är Chang, Zhang och Xie (2015), som fann att större temporal psykologisk distans ledde till mer positiv attityd till miljövänliga produkter. I studien undersöker Chang et. al., (2015) hur framing av reklam, alltså hur reklamen framställs, interagerar med psykologisk distans för att påverka deltagarnas attityder mot ett påhittat miljövänligt diskmedel. Framing manipulerades i termer av antingen en förlust för miljön av att inte köpa diskmedlet (loss frame) eller som en vinst för miljön av att köpa diskmedlet (gain frame). De manipulerade sedan psykologisk distans genom att ändra det tidsmässiga avståndet till antingen förlusten eller vinsten, som att den antingen skulle ske det här närmsta året eller som att det skulle ske några år in i framtiden. Deltagarna fick sedan skatta hur positiva de var till reklamen och det påhittade märket samt hur benägna de var att köpa produkten. Studien fann en interaktionseffekt i att experimentgruppen som var manipulerad till att ha en stor psykologisk distans blev mer positiva till reklamen och märket när miljövänliga fördelar av att köpa produkten (gain frame) presenterades snarare än när produktens nackdelar (loss frame) som resultat av att inte köpa den presenterades (Chang et. al., 2015).

Kontrasterande resultat fanns i den andra gruppen som var manipulerade att ha en liten psykologisk distans, där fokus på vad som går förlorat av att inte använda diskmedlet (loss frame) ledde till mer positiva attityder jämfört med att fokusera på produktens miljövänliga fördelar (gain frame). Det fanns dock bara en skillnad i köpintention för de som blev exponerade för en loss frame, där de med en liten psykologisk distans skattade en högre intention att köpa jämfört med de som var manipulerade till en stor psykologisk distans. För de som var exponerade till en gain frame fanns det ingen signifikant skillnad (Chang et. al., 2015).

Miljöidentitet

Miljöidentitet kan också vara en faktor som spelar in i hur individer blir påverkade. Chang et. al., (2015) fann förutom effekt av psykologisk distans också en interaktionseffekt från omsorg av miljö. Med denna faktor i beaktning upptäcktes att effekten av manipulationen på deltagare som var manipulerade till att ha en större psykologisk distans påverkades av hur mycket omsorg för miljö de hade. För det första var det endast de som hade hög omsorg för miljö som blev påverkade. De som hade låg omsorg för miljön skiljde

sig inte oavsett om de var i loss eller gain frame, eller om de var manipulerade genom psykologisk distans att ha en abstrakt eller konkret construal level. För det andra, för de som hade hög omsorg för miljön uppstod samma effekt som tidigare i studien; de som hade abstrakt construal level visade mer positiva attityder till produkten när de var i gain frame och de som hade konkret construal visade mer positiva attityder till produkten i loss frame. Ingen effekt fanns dock för köpintention, vilket var opåverkat av alla manipulationer (Chang et. al., 2015).

Chang et. al., (2015) visade alltså en effekt av construal level endast när individer brydde sig om miljön. Det är inte så förvånande, eftersom tidigare studier har visat att miljövänlig inställning, specifikt miljöidentitet, är en stark prediktor för miljövänligt beteende. Whitmarsh och O'Neill (2010) har till exempel funnit att miljöidentitet kan predicera miljövänligt beteende. I sin studie undersöker de genom en postenkät olika faktorer kopplade till miljövänligt beteende ur en brittisk population. Genom multipel regressionsanalys fann Whitmarsh och O'Neill (2010) att miljöidentitet var den enskilt starkaste prediktorn för miljövänligt beteende. Efter att ha brutit upp miljövänligt beteende i flera kategorier fann de att prediktionen var starkast för miljöbeteenden som att reducera avfall, konservera vatten och energi, samt inhandla och äta ekologiska varor (Whitmarsh & O'Neill, 2010). En studie av van der Werff, Steg och Keizer (2013) fann också att miljöidentitet korrelerade med både upplevd moralisk skyldighet att bete sig miljövänligt och preferens för miljövänliga produkter.

Miljöbeteende

Studien av Chang et. al., (2015) undersökte olika orsaker till att människor kan förändra sina preferenser och köpintentioner för miljövänliga produkter. Det som dock behövs är ett sätt att ändra människors faktiska beteende så att de agerar för att förbättra miljön. Ingen studie har hittills undersökt relationen mellan CLT och miljövänligt beteende, men det har i flera studier visats att andra metoder kan manipulera människor till att bete sig mer miljövänligt. Dickerson et. al., (1992) är ett tidigt exempel, där de fann att en manipulation av kognitiv dissonans kunde få simmare att använda duschen under signifikant kortare tid, vilket sparar vatten. Ett annat lite modernare exempel är Bodur, Duval och Grohmann (2014) som fann att individer som predicerade sitt eget miljövänliga beteende var mer benägna att bete sig miljövänligt än de som bara gick med på att bete sig miljövänligt. Angående psykologisk distans så har det visat sig vara korrelerat med miljövänliga beteendointentioner (Sacchi et. al., 2016; Jones, Hine & Marks, 2016). Det finns även en

studie av Pahl och Bauer (2011) som funnit att tänka sig in i någon annans perspektiv - vilket är relaterat till minskad social distans (Schultz, 2000; Berenguer, 2007) - ledde till en större benägenhet till miljövänligt beteende.

I studien av Pahl och Bauer (2011) blev deltagare presenterade med en påhittad informationsvideo där en framtida människa som hade drabbats av miljöförstöring berättade om sina upplevelser. Pahl och Bauer (2011) fann att de som hade blivit instruerade att ta den framtida människans perspektiv, alltså de som hade mindre psykologisk distans till den framtida individen, rapporterade högre intention att bete sig miljövänligt, stannade längre vid ett bord med broschyrer för miljövänliga organisationer och tog fler broschyrer med sig. Resultatet från Pahl och Bauer (2011) indikerar att psykologisk distans kan manipuleras för att få individer att visa intention att bete sig mer miljövänligt.

Det har alltså i flera studier visat sig att psykologisk distans är relaterat till miljövänligt tänkande och miljövänligt beteende. Psykologisk distans är dock endast ett indirekt mått på construal level (Trope & Liberman, 2010), och ingen tidigare forskning har tittat direkt på förhållandet mellan construal level och miljövänligt beteende. Vi är därför intresserade av att undersöka om construal level i sig själv kan påverka miljövänliga beteendeintentioner.

CLT och köpintentioner

Den enda studie som till vår vetskap har undersökt CLT i förhållande till miljövänlighet är Reczek, Trudel och White (2018). De testade om abstraktionsnivå kan påverka miljövänliga köpintentioner. Studien utgick från CLT och teorier om psykologisk distans som föreslår att fördelarna med miljövänliga produkter är mer psykologisk avlägsna än vad fördelarna är för vanliga produkter. Resultatet visade att individer som hade en abstrakt construal level oftare valde en miljövänlig produkt till skillnad från individer med konkret construal level (Reczek et. al., 2018). De utförde sedan en liknande studie för att se om construal level interagerade med produktval. Resultatet visade att abstrakt construal level gav högre preferenser för miljövänliga bildäck jämfört med vanliga bildäck (Reczek et. al., 2018). Dessa två studier av Reczek et. al., (2018) indikerar att construal level på något sätt har att göra med preferenser för miljövänliga produkter och intentioner att köpa dem.

För att undersöka om construal level har någon kausal påverkan på miljövänliga preferenser och köpintentioner utförde slutligen Reczek et. al., (2018) ett experiment där de försökte att direkt manipulera hur abstrakt deltagarna tänkte. Resultatet visade ingen

signifikant effekt av abstraktionsnivå på deltagarnas benägenhet att köpa den miljövänliga produkten (Reczek et. al., 2018).

Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är att undersöka relationen mellan nivå av construal level och miljövänliga beteendeintentioner. Enligt CLT tänker och beter sig människor mer i enlighet med sina högre värderingar när de tänker mer abstrakt (Trope & Liberman, 2010). Ingen forskning har dock visat på ett direkt samband mellan abstrakt tänkande och miljövänligt beteende. Det skulle möjligtvis kunna bero på att alla inte har miljövänlighet som högre värdering. Därför skulle det kunna vara så att endast de som värderar miljö beter sig mer miljövänligt när de tänker abstrakt och de som identifierar sig med miljön borde också värdera den högt. Vi ställer därför två frågor. För det första, kan construal level påverka miljövänliga beteendeintentioner? För det andra, påverkas (dvs. modereras) förhållandet mellan abstrakt tänkande och miljövänliga beteendeintentioner av individuell miljöidentitet? Utifrån CLT och tidigare forskning formulerar vi tre hypoteser.

H1: Ju starkare en individs miljöidentitet är desto mer benägen kommer denne vara att utföra miljövänliga beteenden.

H2: Individer som blir manipulerade till att tänka abstrakt kommer att vara mer benägna att utföra miljövänliga beteenden än de som blir manipulerade till att tänka konkret.

H3: Endast individer med stark miljöidentitet kommer att vara mer benägna att bete sig miljövänligt när de tänker abstrakt.

Metod

Pilotstudier

Två pilotstudier gjordes innan huvudstudien för att kontrollera för eventuella brister i enkäten. Dels undersöktes eventuella golv - eller takeffekter. Vidare undersöktes om försökspersoner förstod enkätens instruktioner samt om de kunde misstolkas. Vi tittade även på hur lång tid försökspersoner tog på sig att genomföra enkäten. Efter pilotstudie 1

upptäcktes problem gällande försökspersonernas förståelse av enkätens instruktioner. Ett problem var textens position på bladet där försökspersoner missade viktiga delar. De hoppade även över delar samt skrev i fel ordning. Det fanns missförstånd kring texter som blivit direkt översatta från tidigare instrument. Det fanns inga golv-eller takeffekter. Enkäten reviderades och efter pilotstudie 2 fanns endast problematiken gällande förståelse av instruktioner kvar. Instruktionerna tydliggjordes genom att vi utformade en mall för ytterligare muntliga instruktioner om det behövdes.

Deltagare

Urvalet utgjordes av studenter och var ett bekvämlighetsurval. Försökspersoner värvades vid olika studieplatser runt om i Lund. Miljöer varierade mellan studentcaféer, bibliotek, öppna studieplatser och föreläsningssalar.

Tidigare studier har visat signifikanta skillnader mellan abstrakt och konkret tänkande med grupper på 22-30 försökspersoner, med medelstor effekt ($d = .41-.72$) (Fujita, K., Henderson, M. D., Eng, J., Trope, Y., & Liberman, N. (2006) ; Fujita & Han, 2009; Freitas, Gollwitzer & Trope, 2004). Med tanke på att datan samlades in i naturalistisk miljö valde vi att lägga målet på den högre änden av spektrat, och hade därför ambitionen att samla in minst 35 försökspersoner för varje betingelse. Eftersom vi också var ute efter att undersöka en interaktionseffekt av miljöidentitet dubblades urvalet, till ett mål på totalt $N=140$.

148 studenter (64 män) deltog i studien utan kompensation. Försökspersonerna var mellan 19-44 år ($M = 23.4$). Av 148 försökspersoner genomförde 135 experimentet korrekt. 12 bortfall berodde på att försökspersonen inte utförde experimentet korrekt. 1 bortfall berodde på att försökspersonen valde att avbryta studien.

Instrument

Studiens instrument bestod av en enkät som innehöll ett mått på miljöidentitet, abstraktionsmanipulationen samt vårt beroendemått. Den var uppdelad i två versioner, en per betingelse. Experimentet inleddes med ett mått på miljöidentitet, som mäter hur mycket försökspersoner värderar miljöfrågor. Måttet bestod av 12 items som försökspersonerna skattade på en skala från 1 ("stämmer mycket dåligt") till 10 ("stämmer mycket bra"). Tre av items (item 5, 7 och 10) var mått på miljöidentitet (exempelvis "att bete sig miljövänligt är en viktig del av vem jag är") och resterande items var brusitems (exempelvis "Jag är en sådan person som beter sig impulsivt") med avsikt att göra det svårare för försökspersonerna att lista ut vad testet egentligen mäter. Skalan för miljöidentitet hämtades från van der Werff et.

al., (2013) och har tidigare visat hög intern konsistens, med ett Cronbach's alpha på .86. I den här studien var Cronbach's alpha .89.

Manipulationsstrategin är validerad och hämtad från Sweeney och Freitas (2014), där försökspersonerna utsätts för manipulation av abstraktionsnivå i tre steg. Den första manipulationen bestod av en uppgift som är framtagen av Freitas et. al. (2004) och blev omformulerad till svenska för att anpassas till vår studie (Appendix). Originalversionen heter Why/ How, och har översatts till Varför/ Hur. Den bygger på att försökspersonerna ska utgå från meningen "bete sig moraliskt" och sedan beskriva antingen varför det är viktigt eller hur det ska gå till, beroende på vilken betingelse de har blivit tilldelade. Sedan ombeds försökspersonerna att ytterligare fråga sig "varför?" eller "hur?". Det här görs fyra gånger vilket har som avsikt att manipulera abstrakt tänkande genom att tänka "varför?", eller konkret tänkande genom att tänka "hur?". Exempel på "varför" kan vara "för att visa respekt för min omvärld" - "för att jag själv vill bli bemött med respekt". Exempel på "hur" kan vara "genom att följa mina värderingar" - "genom att gå med i ett politiskt parti".

De andra manipulationerna utgår från behavior identification form (BIF) (Vallacher & Wegner, 1989) som tidigare har översatts till svenska. I BIFs originalform blir försökspersonerna presenterade med ett beteende följt av en anledning till varför beteendet utförs och en beskrivning av hur beteendet utförs. Exempel på beteenden är "hugga ner ett träd" och "städa huset" vilka följdes av alternativ som är antingen konkreta eller abstrakta. Försökspersonerna får sedan välja vilket alternativ som de tycker passar beteendet bäst, med avsikt att mäta om försökspersonerna har en disposition att tänka antingen abstrakt eller konkret. I enlighet med Sweeney och Freitas (2014) hade vår BIF omvandlats till en manipulation. Istället för att få välja mellan olika alternativ ombads försökspersonerna besvara frågan "varför?" eller "hur?" (beroende på betingelse) på 8 olika verb som ingår i BIFen, exempelvis "Göra en lista", "Läsa", "Tvätta kläder". Det här med avsikt att ytterligare manipulera försökspersonerna att tänka abstrakt genom att fråga sig "varför?" och konkret genom att fråga sig "hur?".

Den tredje manipulationen bestod av de tidigare 8 beteendena ihopparade med sina abstrakta respektive konkreta alternativ från original-BIFen. Försökspersonerna fick för varje beteende skatta hur väl de tyckte originalbeskrivningen passade beteendet på en skattningsskala från 1 till 10. Exempel från den abstrakta betingelsen är "Läsa - Strukturera sig", "Ta värvning i det militära - hjälpa landets försvar", och i den konkreta betingelsen "Läsa - följa rader med tryckt text", "ta värvning i det militära - skriva in sig". Det är ett sista steg som är till för att ytterligare exponera försökspersonerna för antingen abstrakta eller

konkreta koncept. Tillsammans ledde dessa tre manipulationer till att försökspersoner upprepade gånger behövde konstruera beteenden som abstrakta anledningar eller som konkreta beskrivningar.

Den tredje delen av experimentet bestod av ett mått på den beroende variabeln miljövänlig beteendeintention (beroendemåttet). Försökspersonerna fick läsa en text som beskrev en större studie som undersökte miljöbeteenden. Försökspersonerna fick sedan skatta på en skala från 1 till 10 hur benägna de skulle vara att utföra fyra miljöbeteenden: "Endast välja ekologiska varor", "begränsa duschande till max 5 minuter per dag", "inte äta något kött" och "endast köpa kläder second hand". Skalan gick från 1-10 där 1 var "mycket obenägen" och 10 var "mycket benägen". Beroendemåttet i den här studien har inte använts förut, och därför utfördes en analys för intern konsistens. De fyra items i beroendemåttet visade sig ha relativt hög intern konsistens med ett Cronbach's alpha på .68. Cronbach's alpha blev inte högre av att ta bort någon item. Det fanns inte möjlighet att göra en mer systematisk undersökning av måttets validitet, men Cronbach's alpha ($\alpha=.68$) tyder på att testet var reliabelt.

Efter dessa items fanns ett erbjudande längst ned på pappret om en möjlighet att vara med i den större studien. Den större studien var påhittad men menad att få försökspersonerna att tro att det fanns en reell möjlighet att de skulle bli tillfrågade att utföra de beskrivna beteendena någon gång i framtiden. På så sätt fångades mer realistiska beteendeintentioner. I slutet fick försökspersonerna uppge kön och ålder samt en möjlighet till att uppskatta vad studien handlar om. De fick frågan "Vad tror du att vår studie vill undersöka? Fann du några kopplingar mellan studiens olika delar?". Ingen försöksperson identifierade korrekt att studien handlade om abstrakt eller konkret tänkande, och ingen drog någon korrekt koppling att de hade blivit manipulerade i en del av studien för att se hur de svarade på beroendemåttet.

För att minimera försöksledarfel utformades innan insamlingen även ett manus (Appendix). Manuset innehöll en introduktion, en förklaring av studien (om de kontaktade valde att delta) samt standardiserade svar om försökspersonerna ställde frågor eller behövde få en uppgift klarlagd för sig. Svaren baserade sig på frågor som hade ställts av försökspersoner i pilotstudie 1 och 2.

Design

Försökspersonerna delades slumpmässigt in i en av två betingelser, antingen en konkret manipulation eller en abstrakt manipulation. De delades efter datainsamling in i två grupper beroende på vad de svarade på miljöidentitetsskalan enligt en median split, där en

grupp blev de som låg över medianen i miljöidentitet, och den andra gruppen blev de som låg under medianen i miljöidentitet. Slutlig indelning blev alltså en 2(construal level: abstrakt vs konkret) x 2(Median split av miljöidentitet: över median vs under median) mellangrups faktoriell design.

Procedur

Försöksledarna rörde sig runt om olika studieplatser i Lund. Försöksledare 1 tog kontakt med studenter som satt vid bord i ovannämnda studiemiljöer. Studenter som kontaktades satt antingen enskilt eller i grupper om max 4 personer. Försöksledare 1 introducerade sig i enlighet med manus. De som ville delta fick en samtyckesblankett utdelad till sig. Efter att ha fyllt i samtyckesblanketten blev de tilldelade enkäten. Försöksledare 2 använde en randomiseringsapplikation för att dela in gruppen i betingelse. Försökspersoner som satt i grupp blev tilldelade samma betingelse. Det gjordes för att undvika att de skulle bli potentiellt påverkade av att se andra försökspersoner i gruppen med en annan manipulation, och för att den standardiserade förklaringen skulle kunna höras av alla i gruppen utan att skapa förvirring eller avslöja syftet med enkäten. För att ytterligare minska risken för försöksledarfel var försöksledare 2 ansvarig för all indelning till betingelserna, och Försöksledare 1 var ansvarig för all initial kontakt med försökspersonerna. Försöksledare 1 var därmed blind för vilken betingelse gruppen hade blivit tilldelad medan försöksledare 1 introducerade enkäten. Om någon försöksperson ställde frågor om enkäten avslöjades betingelsen för försöksledare 1. Därför utformades likartade standardiserade svar i manuset för båda betingelser. Efter att en grupp hade påbörjat experimentet stannade försöksledare 2 som övervakare till gruppen för att se till att de följde instruktionerna samt för att kunna besvara frågor. För att effektivisera datainsamlingen gick försöksledare 1 vidare och sökte en till grupp i närområdet, där indelning fungerade på samma sätt som tidigare. Försöksledare 1 stannade därefter med den andra gruppen för att övervaka. Det var vid varje tillfälle alltså max 2 grupper som testades samtidigt. Ett undantag var de fyra tillfällen när datainsamlingen skedde i föreläsningssalar. Försöksledarna tog kontakt med föreläsare innan en föreläsning för att få tillstånd att fråga den klassen om de ville delta i undersökningen. Om tillstånd beviljades återvände försöksledarna i slutet av föreläsningen för att söka försökspersoner. I övrigt följdes samma procedur som test på mindre grupper. Skillnaden var att grupperna som testades i föreläsningssalar var större (max 19 försökspersoner). Båda försöksledare stannade i salen för att övervaka försökspersoner. Efter att alla i en grupp avslutat undersökningen blev de tilldelade en lapp som innehöll en debrief och gavs möjlighet att ställa frågor till

försöksledarna (med undantag för föreläsningssalar där försökspersonerna blev tilldelade debriefen individuellt när de lämnade rummet). När en grupp var klar upprepades proceduren. Datainsamling skedde mellan klockan 9-16 på vardagar under 5 sammanhängande dagars tid under hösten 2018.

Etik

Alla försökspersoner gav informerat samtycke via en samtyckesblankett (Appendix). De blev informerade om att de när som helst kunde dra sig ur studien och de gavs tillfälle att ställa frågor innan de skrev på samtyckesblanketten. Försökspersonerna var helt anonyma och deras data kunde inte kopplas till dem på något sätt eftersom samtyckesblanketten samlades in separat från enkäten. Vid ett moment i enkäten blev försökspersonerna tillfrågade att lämna sina kontaktuppgifter. För att behålla anonymitet raderades kontaktuppgifterna direkt efter att försökspersonen hade lämnat in enkäten (om försökspersonen hade lämnat sina kontaktuppgifter).

Angående effekten av abstraktionsmanipulationen så har den visat sig kunna bestå i upp till en vecka (Sweeney & Freitas, 2014), och potentiellt längre än så. Vi argumenterar dock för att även om effekten skulle hålla i sig är den relativt ofarlig. I undersökningen av psykologisk distans och construal level theory finner Trope och Liberman (2010) att abstrakt tänkande kan påverka sådant som hur individer planerar sitt beteende och förhandlar med andra, där ett mer abstrakt mindset leder till att individer påverkas mer av sina generella attityder, ideologier och kärnvärderingar. Det skulle alltså innebära att om en person blir manipulerad att tänka mer abstrakt så borde den personen bete sig mer i enlighet med sina generella attityder, ideologier och kärnvärderingar (Trope & Liberman, 2010). Vi anser inte att det är antingen bättre eller sämre, utan snarare att även om vi lyckas manipulera försökspersonerna till att tänka mer eller mindre abstrakt så kommer de alltid att bete sig i enlighet med sin egen vilja. Det finns alltså ingen risk att någon manipuleras till att bete sig på ett sätt som den inte vill, utan oavsett abstraktionsnivå på deras tänkande så kommer det alltid att vara personens egna vilja som kommer att styra dennes beteende. Därför anser vi att manipulationen i vår studie är ofarlig.

Resultat

Tabell 1. gruppernas medelvärde på benägenhetsmättet (*M*), standardavvikelse (*SD*) och antal deltagare (*N*)

Betingelse	Varför		Hur	
	Över median	Under Median	Över median	Under median
<i>M</i>	7,78	6,34	7,66	5,16
<i>SD</i>	1,69	2,1	1,7	1,9
<i>N</i>	33	41	33	28

För att undersöka hypotesen att miljövänlig beteendeintention har med miljöidentitet och abstraktionsnivå att göra utfördes en tvåvägs mellangrups ANOVA. Deltagarna delades in i två grupper utefter med om de låg över eller under medianen (median split) för miljöidentitet, och två grupper om de var manipulerade att tänka abstrakt eller konkret (construal level). Även en mellangrups ANOVA med abstraktionsmanipulation som oberoende variabel och miljöidentitet som kovariat utfördes för att beakta hela variansen i miljöidentitet. Som förväntat angav försökspersonerna i den abstrakta betingelsen att de hade högre miljövänlig beteendeintention, jämfört med de i den konkreta betingelsen, $F(1, 131) = 4.02, p = .047$, men effekten var relativt liten (partial eta squared = .03). Analysen med miljöidentitet som kovariat gav liknande resultat, $F(1, 133) = 4.174, p = .043$ (partial eta squared = .031). Det stödjer hypotesen att abstrakt tänkande leder till mer miljövänligt beteende. Det visade sig också att de som hade starkare miljöidentitet också hade starkare miljövänlig beteendeintention, $F(1, 131) = 36.736, p = .001$, och miljöidentitet korrelerade medelstarkt positivt med miljövänlig beteendeintention, $r = .506, p < .001$, vilket stödjer hypotesen att de med starkare miljöidentitet var mer benägna att bete sig miljövänligt. Interaktionen mellan miljöidentitet och abstraktionsmanipulation var icke-signifikant, $F(1, 131) = 2.66, p = 0.1$, vilket inte stödjer hypotesen att endast de med stark miljöidentitet påverkades av abstraktionsmanipulationen. En explorativ analys visade att det inte fanns några skillnader i miljövänlig beteendeintention beroende på kön, ålder eller utbildningsnivå, och dessa faktorer kommer således inte att diskuteras.

Diskussion

Teoretiska implikationer

I den här studien undersöks förhållandet mellan abstrakt tänkande, miljöidentitet och miljövänliga beteendeintentioner. Vårt mål med studien var att undersöka om miljövänliga beteendeintentioner kan påverkas av individers construal level, och om det i sin tur påverkas av hur stark individens miljöidentitet är. Som resultaten visade fanns en relativt tydlig relation mellan miljöidentitet och miljövänlig beteendeintention, vilket är i enlighet med hypotes 1. De som hade starkare miljöidentitet rapporterade en större miljövänlig beteendeintention, jämfört med de som hade svagare miljöidentitet. Resultatet visade också att det finns en direkt effekt av construal level på miljövänliga beteendeintentioner i enlighet med hypotes 2. De som var manipulerade till att tänka mer abstrakt rapporterade en starkare intention att utföra de fyra miljöbeteendena som frågades efter, jämfört med de som var manipulerade att tänka konkret. Effekten av manipulationen var dock relativt svag, men visar ändå att abstrakt tänkande kan påverka miljövänliga beteendeintentioner. Det fanns ingen interaktionseffekt mellan miljöidentitet och abstraktionsmanipulation, vilket går emot hypotes 3.

Det faktum att miljöidentitet var tydligt relaterat till miljövänliga beteendeintentioner är inte så förvånande. Som tidigare visat är miljöidentitet relaterat till miljövänligt beteende (Whitmarsh & O'Neill, 2010). Förutom att det är logiskt att individer som identifierar sig med att vara miljövänliga beter sig miljövänligt, så har det också visats tydligt i tidigare forskning.

Mer intressant är att abstrakt tänkande ledde till en starkare intention att bete sig miljövänligt. Det är visserligen i enlighet med viss tidigare forskning på psykologisk distans och miljövänlighet, och det finns teoretisk grund i CLT som hävdar att abstrakt tänkande aktiverar beteende i enlighet med högre värderingar och mål (Eyal et. al., 2009; Torelli & Kaikati, 2009), i vilken kategori miljövänligt beteende sannolikt befinner sig (Spence & Pidgeon, 2010). Den här studien bidrar därför till ny kunskap om relationen mellan abstraktion och miljövänliga beteendeintentioner. Till vår vetenskap är den här studien den första som har lyckats visa direkt effekt av construal level på intention att bete sig miljövänligt.

Resultatet att det inte fanns någon interaktion mellan miljöidentitet och construal level går däremot emot vårt teoretiska resonemang baserat på CLT. Enligt CLT leder mer abstrakt tänkande till beteende i enlighet med högre värden (Eyal et. al., 2009; Torelli & Kaikati, 2009). Baserat på tidigare forskning gjorde vi antagandet att individer som har stark pro-miljöidentitet värderar miljö högre än de med låg miljöidentitet. Försökspersonerna som blev

manipulerade att tänka abstrakt, men som inte hade miljövänlighet som högre värde, borde därmed inte indikerat en nämvärt större benägenhet att bete sig mer miljövänligt. Snarare borde framförallt de med stark miljöidentitet ha blivit påverkade av abstraktionsmanipulationen. En sådan interaktion fanns dock inte. Det skulle kunna bero på att alla försökspersoner på någon nivå ser ett högre värde av att bete sig miljövänligt, men inte alla identifierar sig med att vara eller vilja vara miljövänliga. En abstraktionsmanipulation skulle i så fall aktivera miljövänliga beteendeintentioner som högre värde hos alla försökspersoner, vilket skulle leda till att ingen interaktion uppkom. Det skulle också mer sannolikt kunna bero på att effekten av abstraktionsmanipulationen var svag, och att en eventuell interaktionseffekt hade funnits om effekten var starkare. Det fanns tecken på att resultatet låg ganska nära en interaktionseffekt (eftersom p -värdet var 0.1, vilket ibland benämns som "tendens"), men eftersom den inte uppnår kraven på signifikans kan vi inte uttala oss om dess effekt. Trots att manipulationen av construal level gjordes med tre moment skulle manipulationen antagligen kunna göras starkare och därigenom möjligen bidra till en signifikant interaktionseffekt.

Vi har därmed fått svar på våra två frågeställningar. För det första, construal level kan påverka miljövänliga beteendeintentioner, om än svagt. För det andra, denna påverkan som construal level har på miljövänliga beteendeintentioner är inte influerat av individuell miljöidentitet. Eftersom denna studie är den första som har undersökt effekten av construal level på miljövänliga beteendeintentioner kommer det dock att behövas fler studier innan det går att med säkerhet uttala sig om denna effekt.

Begränsningar

Denna studie har ambitionen att undersöka hur stark intention individer har att förändra sitt beteende. På grund av studiens relativt korta tidsomfång och ekonomiska begränsningar kunde inte faktiskt beteende undersökas, utan det som resultaten uttalar sig om är endast beteendeintentioner. Vi försökte få intentionerna att ligga så nära verkligt beteende som möjligt genom att presentera försökspersonerna med att potentiellt behöva utföra beteendena i en studie och ytterligare genom att fråga försökspersonerna om deras kontaktuppgifter. De borde därmed ha tänkt sig in i att faktiskt utföra beteendena som de frågades om. Dock förminskar inte det faktum att beteendeintentioner endast är ett indirekt mått på beteende.

På grund av resursbegränsningar användes bekvämlighetsurval. Det ledde till att experimentet endas gjordes på studenter, vilka representerar en relativt liten grupp av

samhällets befolkning. Resultaten är därför svåra att generalisera till en större population, vilket minskar studiens externa validitet.

En potentiell begränsning i metoden är att den inte har någon kontrollgrupp. Sweeney och Freitas (2014) why/how-manipulation är en validerad metod för att manipulera abstraktionsnivå, men den har nackdelen att inte inkludera en kontrollgrupp. Om det fanns en kontrollgrupp så hade vi kunnat uttala oss om vilket håll abstraktionsnivån påverkar mest. Alltså, det hade till exempel kunnat vara så att how-manipulationen fick försökspersoner att tänka mer konkret men att why-manipulationen inte fick dem att tänka mer abstrakt, eller tvärtom. En kontrollgrupp hade kunnat visa hur det förhållandet ser ut, men det inkluderades inte på grund av resursbrist.

Praktiska implikationer

Manipulationen i denna studie visade endast en svag effekt av abstrakt tänkande på miljövänliga beteendeintentioner, och kan därför inte i sig själv användas för att påverka människors miljövänliga beteenden. Den relativt svaga effekten av abstraktionsmanipulationen skulle dock ändå kunna användas för att förstärka tidigare manipulationer som har visat sig effektiva. Exempel på sådana tidigare manipulationer är kognitiv dissonans, psykologisk distans och genom att få människor att predicera sitt eget beteende (Dickerson, Thibodeau, Aronson & Miller, 1992; Bodur et. al., 2014; Pahl & Bauer, 2011). En annan metod som har visat potential är så kallad nudging, vilket är den övergripande termen för subtila sätt att ändra människors beteende (Dolan et. al., 2012). Nudging har visat potential att kunna påverka många olika beteenden, däribland miljövänlig konsumtion (Dolan et.al., 2012; Torma, Aschemann-Witzel & Thøgersen, 2017). Tillsammans med fler alternativa manipulationer är det möjligt att abstraktionsmanipulation skulle kunna ha en positiv effekt på miljövänligt beteende.

För att abstraktionsnivå ska kunna användas enskilt för att påverka människors miljöbeteenden hade manipulationen behövts stärkas. Om det finns möjlighet att stärka effekten av manipulationen skulle construal level möjligtvis kunna användas i samhällskommunikation inom olika fält. Manipulation av construal level skulle då potentiellt kunna tillämpas av marknadsförare och kommunikatörer i sammanhang där budskap om kommersiella produkter, engagemang eller samhällsproblem förs fram, till exempel genom att folks tankar anpassas till fenomenets construal level. Ett exempel på ett sådant budskap kan handla om att lyfta vikten av miljövänligt pensionssparande, som både är psykologiskt avlägset och abstrakt för många människor. Istället för att föra fram budskapet så konkret

som möjligt (t.ex. “för över denna summa pengar varje månad”) skulle det i så fall kunna vara effektivare att manipulera construal level och få folk att tänka abstrakt på sitt liv. Som sagt så skulle en sådan manipulation sannolikt behöva vara starkare än den manipulation som användes i denna studie för att vara effektiv.

Framtida forskning

Vår studie undersökte hur abstrakt tänkande och miljöidentitet påverkar miljövänliga beteendeintentioner. Beteendeintentioner är dock inte samma sak som faktiskt beteende. Eftersom det är faktiskt miljöbeteende som påverkar miljön hade det varit intressant att i framtiden undersöka om CLT och miljöidentitet kan påverka faktiskt miljöbeteende. Det hade till exempel i ett första steg kunnat utföras genom att efter manipulation låta försökspersonerna rapportera hur ofta de utför olika miljöbeteenden under en given period, t.ex. med en så kallad experience sampling metodik (Kubiak & Krog, 2012). För att undvika problemen med självrapportering hade det också varit intressant att på något sätt direkt mäta miljöbeteenden, exempelvis genom att se på vattenmätaren hur mycket vatten ett hushåll konsumerar före och efter manipulation. Det hade såklart behövt kontrollera för social önskvärdhet och etiska aspekter, men att undersöka faktiskt beteende hade gett mycket kunskap om den faktiska effektiviteten av CLT som miljövänlig intervention.

Slutsatser

Den här studien undersökte om abstrakt tänkande kan leda till mer miljövänliga beteendeintentioner, och om det påverkas av att identifiera sig mer med miljön. Resultatet visade att de som tänkte mer abstrakt var mer benägna att gå med på att utföra fyra miljövänliga beteenden i en månad, jämfört med de som tänkte mer konkret, och att det inte interagerade med hur mycket försökspersonerna identifierade sig med att vara miljövänliga. Effekten av abstrakt tänkande var dock svag, och därför diskuterades andra potentiellt mer effektiva metoder för att förändra miljövänligt beteende. Denna studie visar att det finns potential för att använda abstrakt tänkande som grund till miljövänliga interventioner, men hittills kan den inte stå på egna ben. Att tänka större är dock ett steg i rätt riktning i kampen mot de miljöhot som samhället står inför.

Referenslista

- Berenguer, J. (2007). The effect of empathy in proenvironmental attitudes and behaviors. *Environment and Behavior*, 39.
- Bodur, H., Duval, K. & Grohmann, B. (2014). Will you purchase environmentally friendly products? Using prediction requests to increase choice of sustainable products. *Journal of Business Ethics*, 129(1), 59-75.
- Brügger, A., Dessai, S., Devine-Wright, P., Morton, T. & Pidgeon, N. (2015). Psychological responses to the proximity of climate change. *Nature Climate Change*, 5(12), 1031-1037.
- Chang, H., Zhang, L. & Xie, G. (2015). Message framing in green advertising: the effect of construal level and consumer environmental concern. *International Journal of Advertising*, 34(1), 158-176.
- Dickerson C.A., Thibodeau R., Aronson E. & Miller D. (1992). Using cognitive dissonance to encourage water conservation. *Journal of Applied Social Psychology*, 22(11), 841- 854.
- Dolan P., Hallsworth M., Halpern D., King D., Metcalfe R. & Vlaev I. (2012). Influencing behavior: The mindspace way. *Journal of Economic Psychology*, 33(1), 264-277
- Eyal, T., Sagristano, M., Trope, Y., Liberman, N. & Chaiken, S. (2009). When values matter: Expressing values in behavioral intentions for the near vs. distant future. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(1), 35-43.
- Freitas, A., Gollwitzer, P. & Trope, Y. (2004). The influence of abstract and concrete mindsets on anticipating and guiding others' self-regulatory efforts. *Journal of Experimental Social Psychology*, 40, 739-752.
- Fujita, K. & Han, H. A. (2009). Moving beyond deliberative control of impulses the effect of construal levels on evaluative associations in self-control conflicts. *Psychological Science*, 20, 799-804.
- Fujita, K., Henderson, M. D., Eng, J., Trope, Y. & Liberman, N. (2006). Spatial distance and mental construal of social events. *Psychological Science*, 17(4), 278-282.
- Intergovernmental Panel on Climate Change [IPCC] (2014). *Climate change 2014: Synthesis report. Contribution of working groups I, II and III to the fifth assessment report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. (Intergovernmental Panel on Climate Change) Hämtad från https://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar5/syr/SYR_AR5_FINAL_full_wcover.pdf (30 november 2018)
- Jones, C., Hine, D. & Marks, A. (2016). The future is now: Reducing psychological distance to increase public engagement with climate change. *Risk Analysis*, 37(2), 331-341.
- Kubiak, T. & Krog, K. (2012). Computerized sampling of experiences and behavior. I M.R. Mehl & T. S. Conner (Red.) *Handbook of research methods for studying daily life*. (pp. 124-143). New York, NY: Guilford Press
- Moser, A. K. (2016). Consumers' purchasing decisions regarding environmentally friendly products: An empirical analysis of German consumers. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 31, 389-397.
- Pahl, S. & Bauer, J. (2011). Overcoming the distance: perspective taking with future humans improves environmental engagement. *Environment and Behavior*, 45(2), 155-169.
- Reczek, R., Trudel, R. & White, K. (2018). Focusing on the forest or the trees: How abstract versus concrete construal level predicts responses to eco-friendly products. *Journal of Environmental Psychology*, 57, 87-98.

Sacchi, S., Riva, P. & Aceto, A. (2016). Myopic about climate change: Cognitive style, psychological distance, and environmentalism. *Journal of Experimental Social Psychology*, 65, 68-73.

Schultz, P. W. (2000). Empathizing with nature: The effects of perspective taking on concern for environmental issues. *Journal of Social Issues*, 56, 391-406.

Spence, A. & Pidgeon, N. (2010). Framing and communicating climate change: The effects of distance and outcome frame manipulations. *Global Environmental Change*, 20(4), 656-667.

Spence, A., Poortinga, W. & Pidgeon, N. (2011). The psychological distance of climate change. *Risk Analysis*, 32(6), 957-972.

Sweeney, A. & Freitas, A. (2014). Relating action to abstract goals increases physical activity reported a week later. *Psychology of Sports and Exercise*, 15, 364-373.

Torelli, C. & Kaikati, A. (2009). Values as predictors of judgments and behaviors: The role of abstract and concrete mindsets. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(1), 231-247.

Torma, G., Aschemann-Witzel, J. & Thøgersen, J. (2017). I nudge myself: Exploring 'self-nudging' strategies to drive sustainable consumption behaviour. *International Journal of Consumer Studies*, 42, 141-154

Trope, Y. & Liberman, N. (2010). Construal-level theory of psychological distance. *Psychological Review*, 117(2), 440-463.

Vallacher, R. R. & Wegner, D. M. (1989). Levels of personal agency: Individual variation in action identification. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(4), 660-671.

van der Werff, E., Steg, L. & Keizer, K. (2013). It is a moral issue: The relationship between environmental self-identity, obligation-based intrinsic motivation and pro-environmental behaviour. *Global Environmental Change*, 23(5), 1258-1265.

Whitmarsh, L. & O'Neill, S. (2010). Green identity, green living? The role of pro-environmental self-identity in determining consistency across diverse pro-environmental behaviours. *Journal of Environmental Psychology*, 30(3), 305-314

Appendix

Manus

Introduktion	<p>”Hej! Vi gör en studie om personlighet, moral och miljö. Den tar cirka tio minuter att genomföra och vi skulle verkligen uppskatta ert deltagande”</p>
Samtycke	<p>”Tack för att ni vill vara med! Fyll först i den här samtyckesblanketten innan ni börjar studien.”</p> <p>(Om de har invändningar mot anonymitet: ”Den är helt anonym, eftersom er signatur inte kan kopplas till någon data. Det enda vi behöver den till är att bevisa att ni ville vara med i studien frivilligt”)</p>
Enkäten	<p>”Här är enkäten. Fyll i frågor så ärligt som möjligt. Det är helt anonymt, er data kommer inte att kunna kopplas till ert deltagande. Om det är ett begrepp ni är osäkra på vad det betyder, utgå ifrån er egen definition. Kom ihåg att fylla i hela enkäten i ordning. Gå endast vidare till nästa del när ni är klara med den delen ni är på.”</p> <p>(om grupp: ”För att vi ska få så bra data som möjligt uppskattar vi att ni inte pratar med varandra under studiens gång.”)</p> <p>”Vi skulle även uppskatta att du/ni inte distraherar dig/er med exempelvis dator eller mobil.”</p> <p>”Vi kommer att hålla oss i närheten om ni har några frågor.”</p>
Frågor om studien	<p>Angående specifika begrepp: ”Utgå ifrån din egen definition/upplevelse”</p> <p>Angående studien eller moment som helhet: ”För att dina svar inte ska bli påverkade svarar vi på frågor efter att ni är klara med studien”</p>

<p>De har problem med Why/How eller BIF (how-betingelse i parentes)</p>	<p>De fyller inte i alla rader/rutor: ”var god fyll i alla fält innan ni går vidare”</p> <p>Why: ”Utgå ifrån din egen definition av moral. Besvara sedan varför du betar dig moraliskt. Svara sedan på varför du har den anledningen i rutan under, och fortsätt hela vägen till den översta rutan.”</p> <p>How: ”Utgå ifrån din egen definition av moral. Besvara sedan hur du betar dig moraliskt. Svara sedan på hur du utför det beteendet i rutan över, och fortsätt hela vägen till den nedersta rutan.”</p> <p>BIF: ”Tänk på det som att du ger anledningar (beskrivningar) till beteendet ovan”</p>
<p>De har fortfarande problem med Why/How</p>	<p>Why: ”Tänk till exempel på handlingen ’att cykla’. Då ska du i första rutan svara på varför du cyklar. Till exempel ’för att jag vill komma fram snabbare’. Svara sedan på varför du vill komma fram snabbare, till exempel ’för att jag värderar min tid’. Fortsätt sedan ge anledningar till vad du har skrivit i rutan under för alla rutor.”</p> <p>How: ”Tänk till exempel på handlingen ’att cykla’. Då ska du i första rutan svara på hur du cyklar. Till exempel ’genom att trampa på pedalerna’. Svara sedan på hur du trampar på pedalerna, till exempel ’genom att röra på benen’. Fortsätt sedan ge beskrivningar till vad du har skrivit i rutan över för alla rutor.”</p>
<p>Avslut</p>	<p>”Tack så jättemycket för att ni ville delta! Här är en lapp med information om enkäten. Har ni några fler frågor kan ni ställa dem nu eller maila till adressen på lappen.”</p>

Samtyckesblankett

Så trevligt att du vill vara med i vår studie! Vi är två studenter som skriver en kandidatuppsats om etik, personlighet och miljö. Du kommer under enkätens gång få svara på ett antal frågor, några med alternativ och några med korta fritextsvar. Alla svar du ger kommer att vara helt anonyma och kommer inte att kunna kopplas till dig. Ingen individdata kommer att publiceras och efter studiens avslut kommer all individdata att elimineras. Materialet i enkäten är varken stötande eller upprörande. Du kan när som helst välja att avbryta din medverkan, och du behöver inte motivera varför. Beräknad tidsåtgång för enkäten är ca. 10 minuter.

Samtycke

Jag intygar härmed att jag

- är 18 år eller äldre
- har tagit del av information om studien och fått eventuella frågor besvarade
- samtycker till att delta i studien.

Underskrift

mycket dåligt												mycket bra
Jag ser mig själv som en miljövänlig person												
Stämmer mycket dåligt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stämmer mycket bra	
Jag är en sådan person som betar sig impulsivt												
Stämmer mycket dåligt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stämmer mycket bra	
Jag är en sådan person som betar sig ordentligt												
Stämmer mycket dåligt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stämmer mycket bra	

Manipulation (abstrakt)

Why/How.

För att visa varför moraliskt beteende är viktigt för dig, var god fyll i de tomma rutorna nedan. Utgå ifrån din egen definition av moraliskt beteende, och börja i den lägsta tomma rutan (precis ovanför rutan där det står "bete sig moraliskt"). Fyll därefter i varje ruta succesivt genom att svara på frågan "varför värdesätter jag det som står i rutan precis nedanför?".

Diagram illustrating a process for identifying reasons for moral behavior. It consists of five empty rectangular boxes stacked vertically. The bottom-most box contains the text "Bete sig moraliskt". Between each box is a blue arrow pointing upwards, with the word "Varför?" written to the right of the arrowhead.

BIF.

I den följande delen kommer du att läsa olika beteenden. För varje beteende, var god beskriv i en mening syftet bakom beteendet. Alltså, försök beskriva VARFÖR beteendet utförs.

1. Göra en lista

Varför?

---

2. Läsa

Varför?

---

3. Ta värvning i det militära

Varför?

---

4. Tvätta kläder

Varför?

---

5. Plocka ett äpple

Varför?

---

6. Hugga ned ett träd

Varför?

---

7. Städa huset

Varför?

---

8. Måla ett rum

Varför?

---

9. Betala hyran

Varför?

---

10. Ta hand om krukväxter

Varför?

---

11. Låsa en dörr

Varför?

---

12. Rösta

Varför?

Vänligen skatta hur väl du tycker att varje beskrivning passar till varför beteendet utförs.

	Göra en lista → Strukturera sig										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Läsa → Erhålla kunskap										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Ta värvning i det militära → Hjälpa landets försvar										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Tvätta kläder → Ta bort lukt från kläder										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Plocka ett äpple → Skaffa sig någonting att äta										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Hugga ned ett träd → Skaffa ved										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Städa huset → Visa sin renlighet										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Måla ett rum → Få rummet se nytt ut										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Betala hyran → Behålla en plats att bo på										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Ta hand om krukväxter → Få rummet se trevligt ut										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Låsa en dörr → Göra huset inbrottssäkert										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Rösta → Påverka valet										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt

Manipulation (konkret)

Why/How.

För att visa hur du utför moraliskt beteende genom specifika aktiviteter, var god fyll i de tomma rutorna nedan. Utgå ifrån din egen definition av moraliskt beteende, och börja i den högsta tomma rutan (precis under rutan där det står "bete sig moraliskt"). Fyll därefter i varje ruta succesivt genom att svara på frågan "hur utför jag det beteendet som står i rutan precis ovanför?".

<h1>Bete sig moraliskt</h1>
↓ Hur?
↓ Hur?
↓ Hur?
↓ Hur?

BIF.

I den följande delen kommer du att läsa olika beteenden. För varje beteende, var god beskriv i en mening processen bakom beteendet. Alltså, försök beskriva HUR beteendet utförs.

1. Göra en lista

Hur?

---

2. Läsa

Hur?

---

3. Ta värvning i det militära

Hur?

---

4. Tvätta kläder

Hur?

---

5. Plocka ett äpple

Hur?

---

6. Hugga ned ett träd

Hur?

---

7. Städa huset

Hur?

---

8. Måla ett rum

Hur?

---

9. Betala hyran

Hur?

---

10. Ta hand om krukväxter

Hur?

---

11. Låsa en dörr

Hur?

---

12. Rösta

Hur?

Var god skatta hur väl du tycker att dessa beskrivningar passar till hur varje beteende utförs.

	Göra en lista → Skriva ned saker										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Läsa → Följa rader med tryckt text										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Ta värvning i det militära → Skriva in sig										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Tvätta kläder → Stoppa in kläder i tvättmaskinen										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Plocka ett äpple → Plocka ett äpple från en gren										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Hugga ned ett träd → Svinga en yxa										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Städa huset → Dammsuga golvet										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Måla ett rum → Stryka med pensel										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Betala hyran → Överföra pengar										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Ta hand om krukväxter → Vattna växter										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Låsa en dörr → Föra in en nyckel i låset										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt
	Rösta → Stoppa en röstsedel i kuvertet										
Inte alls väl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Perfekt

Benägenhetsmätt

Vår uppsats är en del av ett större projekt som drivs av en professor på institutionen (Fredrik Björklund, fredrik.bjorklund@psy.lu.se). Projektet undersöker etik- och miljöbeteenden, och letar just nu efter intresserade deltagare. Hur benägen skulle du vara att utföra beteendena nedan i en månad?

Vänligen besvara hur benägen skulle du vara att under en månad...

...endast välja ekologiska varor.

Mycket obenägen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Mycket benägen
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------------------

---

... begränsa duschande till max 5 minuter per dag.

Mycket obenägen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Mycket benägen
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------------------

---

... inte äta något kött.

Mycket obenägen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Mycket benägen
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------------------

---

... endast köpa kläder second hand.

Mycket obenägen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Mycket benägen
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------------------

Är du intresserad att delta i detta större projekt? Vänligen lämna i så fall kontaktinformation nedan.

E-mail:

Telefonnummer:

Deltagarinformation

Vänligen fyll i lite information om dig själv.

Kön

Ålder

Högst avslutade utbildning

- Gymnasium
- Minst en kurs på universitet
- Kandidatexamen
- Masterexamen

Vad tror du att vår studie vill undersöka? Fann du någon koppling mellan vår studies olika delar?

Debrief

Tack för att du ville vara med i vår studie!

Vi kan nu avslöja att det verkliga syftet med studien var att undersöka miljövänliga beteendeintentioner. Frågan om den framtida studien är ämnad att mäta hur benägen du skulle vara att genomföra olika miljövänliga beteenden. Det projektet vi nämner är HELT PÅHITTAT och kommer alltså aldrig att äga rum. Om du skrev ner dina kontaktuppgifter kommer de att förstöras omgående. Du kommer alltså inte bli kontaktad av någon som ett resultat av den här studien. Har du några fler frågor?

Om du är intresserad av att veta mer om studien, kontakta ppe14ali@student.lu.se för att få mer information.